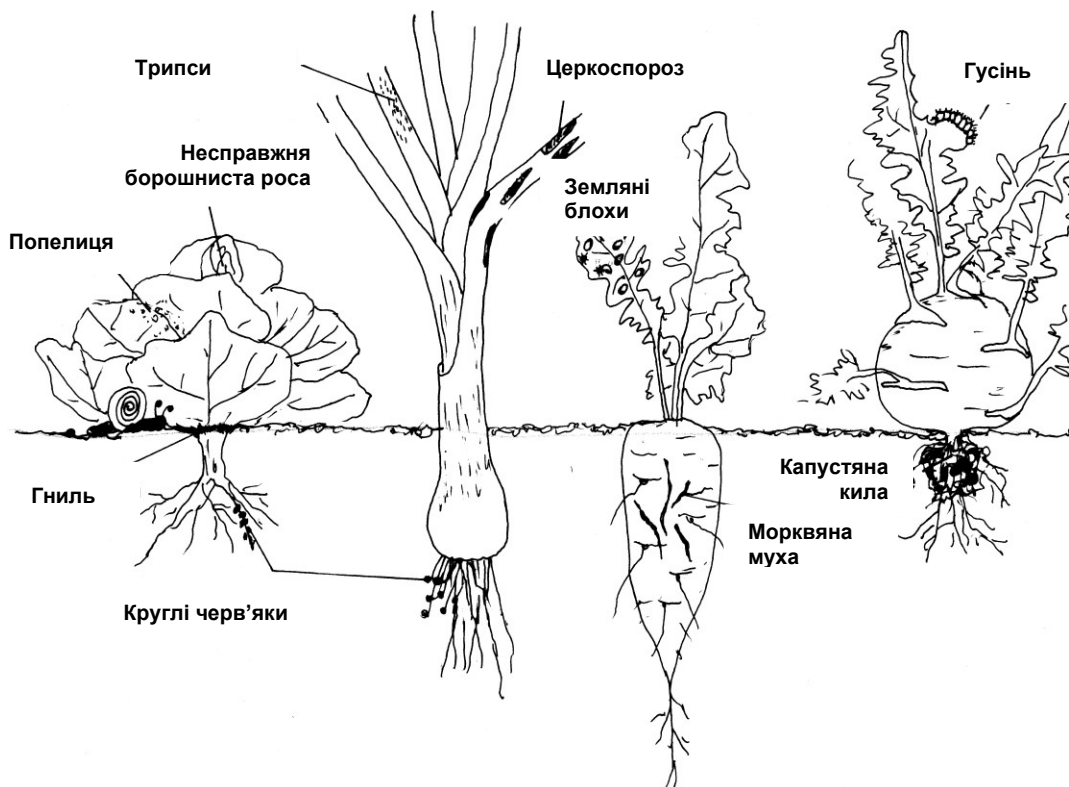

Симптоми ураження овочів у відкритому ґрунті

Власні овочі з присадибної ділянки корисні для здоров'я, а робота на свіжому повітрі приносить задоволення. На жаль, не обходиться без шкідників і хвороб, від яких сильно страждають і овочеві рослини. Наведений нижче огляд допоможе правильно визначити причини ушкодження рослин. У багатьох випадках проблему можна вирішити простими засобами прямо у власному городі.

У цій пам'ятці описані лише найважливіші симптоми хвороб і пошкоджень. Часто кілька симптомів ураження одночасно є причиною неврожаю культури на присадибній ділянці. Дуже багато проблем природа вирішує сама, якщо їй дати для цього необхідний час. Природні вороги попелиць (різноманітні оси, сонечка, птахи тощо) природньо зустрічаються на наших городах і розмножуються, коли з'являються шкідники. Ви можете цілеспрямовано сприяти розмноженню цих корисних комах, якщо свідомо відмовитися від надмірного порядку на городі. Купа старих обрізків дерев і кущів у кутку є сприятливою для їжаків, а смуга квітучих трав і рослин приваблює сонечок і паразитичних ос. За можливості, слід уникати на домашньому городі використання хімічних засобів захисту рослин.

Детальний опис найважливіших хвороб і шкідників на городі з кольоровими ілюстраціями шкідників ви знайдете в Звіті 1 Баварської садової академії «Екологічне рослинництво та захист рослин у присадибному господарстві та саду».

Культури	Симптоми	Причини ушкодження	Заходи протидії
Види капусти: червона капуста, білокачанна капуста, цвітна капуста, броколі, кольрабі Редька Редис	Кволі рослини з відставанням у розвитку; на коренях товсті нарости, які не є порожнистими.	Капустяна кила	Вирощувати хрестоцвіті рослини на одній і тій же ділянці не частіше ніж раз на 4 роки і тільки навесні; не компостувати уражені рослини; занурювати молоді рослини в водоростеве вапно; вапнування ґрунту (за результатами аналізу).
	Листя скручується, змінює колір на фіолетовий; ріст рослин сповільнюється і пригнічується; листя вкрите колоніями білувато-сірих попелиць.	Борошниста капустяна попелиця	Видаляйте колонії попелиць на початку ураження; не давайте надто багато добрив рослинам; використовуйте дозволені препарати на основі ріпакової олії.
	Прогризені дірки, залежно від інтенсивності ураження, аж до жилок листя; виїдені ділянки на плодах; коричневі купки екскрементів.	Гусінь (різних видів метеликів, від зеленого до коричневого кольору)	Покрити культуру сіткою для захисту овочів; обприскати препаратом <i>Bacillus thuringiensis</i> , наприклад SpinTor; знищити яйця.
	Рослини кволі або повністю засохлі; прогризені ходи на кореневій шийці.	Личинки капустяної мухи, редькової мухи	Накрити сітками для захисту овочів капустяної культури, зокрема редьку та редис, щоб запобігти відкладанню яєць мухами.
	Багато маленьких отворів на листках.	Земляні блохи (від 1 до 3 мм, від коричневого до чорного кольору, часто стрибають)	Особливо на редисі, редьці, руколі; для зменшення розвитку личинок утримуйте ґрунт вологим і часто розпушуйте його, обсіпайте рослини кам'яним борошном, використовуйте спеціальну сітку від земляних бліх.
Салати	Гнильні ураження у зоні кореневої шийки та на листках, що лежать на ґрунті.	Салатна гниль	Купуйте рослини, по можливості, в горщиках із землею і саджайте їх дуже високо («салат хоче колихатися на вітру»); поливайте рідше, але рясно; змінійте місця вирощування.
	Зелені та червонуваті попелиці всередині головки рослини.	Попелиці	Замість зелених сортів салату висаджуйте на домашньому городі червоні сорти; навесні накривайте їх агроволокном; можна накривати сітками для захисту культур, найкраще вирощувати під сітчастими тунелями; висаджуйте сорти, стійкі до попелиці.

Культури	Симптоми	Причини ушкодження	Заходи протидії
Морква Селера	Коричневі прогризені ходи на буряках або бульбах селери.	Морквяна муха	Відразу після посіву закрийте культуру захисними сітками; вирощуйте стійкі сорти моркви.
Селера	Коричневі плями на листі; старе листя відмирає, рослина відростає з серцевини; коренеплід залишається маленьким.	Септоріоз – плями на листях	Більша відстань; поливати рослини якомога рідше, але рясно; видаляти окремі уражені листки; при купівлі рослин запитувати про стійкі сорти (наприклад, «Марс»).
Петрушка Кріп	Жовте листя; слабкий ріст; маленькі рослини вилягають.	Кореневий грибок	Щороку змінювати ділянку; вирощувати гладколисту петрушку; висівати не на грядці, а в ящиках на балконі або в контейнерах, наповнених свіжим ґрунтом для квітів.
Томати	Листя має коричневе забарвлення, відмирає, також уражається стебло; плоди мають коричневі плями, не дозрівають, мають неприємний смак.	Фітофтороз (бура гниль)	Не змочувати листя томатів, поливати тільки біля основи стебла; дотримуйтесь достатньої відстані між рослинами; накривайте плівкою або парниковими вікнами; мульчуйте соломкою; на початку збору врожаю видаляйте листя до найнижчої кисті; більш стійкі сорти довше залишаються без уражень.
Огірки	Листя вкрите білим грибковим нальотом; при сильному ураженні листя відмирає.	Справжня борошниста роса	Не садити занадто густо; вирощувати стійкі сорти.
Цибуля-порей, шніт-цибуля	Пошкодження у вигляді отворів в серцевині рослини, прогризені ходи до серцевини.	Личинки цибулевої молі (жовтувато-зелені гусениці)	Збирати маленьких жовто-зелених гусениць і знищувати їх; накривати сіткою для захисту овочів.
	Помаранчево-червоні довгасті плями на листі, часто розтріскуються; білі плями пергаментного чи фіолетового кольору.	Іржа цибулі-порею та інші гриби, що спричиняють плямистість листя	З'являється на зеленій цибулі; негайно видаляйте уражені частини рослини; прибирайте перезимовані стебла цибулі-порею, перш ніж цибуля почне проростати або буде висаджена нова цибуля-порей.
На багатьох овочевих рослинах	Внаслідок сисної діяльності утворюються сріблясті плями на листі (сріблястий блиск); опадання листя.	Трипси (1-2 мм довжиною, паличкоподібні комахи, крилаті; личинки білі)	Зменшення чисельності/пошкодження можливе тільки за допомогою засобів, що містять калійне мило.

Культури	Симптоми	Причини ушкодження	Заходи протидії
Усі культури, особливо салати	Дірчасті пошкодження; молоді рослини часто повністю з'їдені; сліди слизу зазвичай видно на рослинах і поверхні землі.	Равлики/слизні	Не поливати в післяобідній час і ввечері; збирати равликів (основна активність рано вранці); пивні пастки, огорожі від равликів; не ставити дошки для ходіння між культурами; використовувати качок.
Особливо молоді рослини	Молоді рослини, наприклад салату, раптово в'януть; коріння в значній мірі поїдене; пошкодження зазвичай виникає в серпні/вересні.	Гусінь озимої совки	Розкопати ґрунт навколо наявних рослин і видалити гусениць.

Сітки для захисту культур можна придбати в садівничих магазинах та садових центрах. Спеціальну сітку з дрібними отворами для захисту від земляних блішок можна придбати у Wolfgang Nixdorf, тел.: 09343/3465, факс: 09343/65747 або www.garten-wn.de

Література

Додаткову інформацію ви також можете знайти в наступних інформаційних бюлетенях Баварської садівничої академії:

№ 1303 «Доцільне використання сіток і пасток у саду».

№ 1351 «Що допомагає від попелиці?».

№ 1352 «Підземні пожирачі коренів – дротяники».

№ 1353 «Успішна боротьба з полівками».

№ 1356 «Корисні комахи – маленькі помічники для садівника-любителя».

№ 2303 «Матеріали для покриття проти овочевих мух, личинок метеликів та земляних блішок».

№ 2351 «Равлики».

№ 2352 «Земляні гусениці – шкідники, що бояться світла».

№ 2353 «Плями на томатах: бура гниль».

№ 2354 «Боротьба з капустяною килою».

В окремих випадках також може бути корисною наступна література (перелік не є вичерпним):

Марі-Луїза Кройтер: Захист рослин в органічному саду. Видавництво BLV, Мюнхен, 5-те видання, 2003 р.

Брошура AID 1162: Захист рослин у саду. AID, Friedrich-Ebert-Str. 3, 53177 Бонн, 11-е видання, 2007 р.

А. Грігель: Мій здоровий город. Видавництво Griegel, Waldstr. 1, 55452 Дорсхайм, 2003 р.

О. Шмід, С. Хенгелер: Біологічний захист рослин у саду. Видавництво Eugen Ulmer, Штутгарт, 10-те видання, 2012 р.

Т. Лорер: Захист рослин: від січня до грудня (кишеньковий формат). Видавництво Eugen Ulmer, Штутгарт, 2002 р.

Оновлено: серпень 2014 р.

